

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje wstępne

Nazwa przedmiotu	Podstawy logiki
Wydział	Wydział Prawa
Kierunek	Administracja
Specjalność/Ścieżka specjalizacyjna	—
Poziom PRK	6 PRK
Poziom kształcenia	studia pierwszego stopnia
Forma studiów	studia niestacjonarne
Grupa zajęć	—
Liczba punktów ECTS	6
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Liczba godzin ogółem	40 godz.
Cykl dydaktyczny	2023/2024 zimowy
Semestr studiów	1
Rok studiów	1
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Rok realizacji	2023/2024
Język wykładowy	polski
Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr Jacek Czaja (e-mail: jczaja@afm.edu.pl)

Semestr, liczba punktów ECTS, rodzaj zajęć, liczba godzin w planie studiów

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	ECTS
1	20 godz.	20 godz.	6

2. Cele przedmiotu

C1	Kurs logiki formalnej ma na celu zapoznanie studenta z kanonem myślenia uporządkowanego oraz - poprzez systematyczne ćwiczenia- ukształtowanie nawyku odpowiedzialnego i jednoznacznego posługiwania się wypowiedziami języka pedagogiki i języka pedagogicznego. Po jego zakończeniu studenci mają nawyk poprawnego metodologicznie interpretowania językowe wypowiedzi i wywodzenia poprawnych wniosków z wypowiedzianych zdań języka specjalistycznego. Unikają również najczęstszych błędów będących powodem niekonwalidowalnych usterek językowych. Dzięki temu mają praktyczne narzędzie do dalszego studiowania dogmatyk pedagogiki oraz umiejętnego posługiwania się językiem w praktyce. Zapoznają się z nimi na poziomie praktyki - efektem czego jest szybsze i poprawne osiąganie celów życia zawodowego.

3. Wymagania wstępne

brak

4. Opis efektów uczenia się

W1	Wiedza: Student, który zaliczył przedmiot krytycznie analizuje język jako narzędzie opisu rzeczywistości. Scharakteryzuje wypowiedź językową, oceni jej poprawność, wskaże błędy i rozpozna metody naprawcze. Wyjaśni i poprawnie rozstrzygnie skutek rozumowań.	EUK6_W2
U1	Umiejętności: Absolwent wykorzysta umiejętności do przekonania/namowy odbiorcy wypowiedzi. Odróżni poprawne rozumowania od błędnych. Zastosuje formalne rozumowania do dowolnej problematyki dogmatycznej. Uporządkuje myślenie i sposób wyrażania tych myśli. Zastosuje formalne rozumowania do dowolnej problematyki dogmatycznej. Uporządkuje myślenie i sposób wyrażania tych myśli. Postawi poprawne pytanie i udzieli adekwatnej odpowiedzi.	EUK6_U5, EUK6_U6
K1	Kompetencje społeczne: Skonstruuje poprawną wypowiedź i zareaguje odpowiednio na wypowiedzi interlokutora. Odnajdzie i wykorzysta błędy popełnione przez rozmówcę. Wybierze i zidentyfikuje najbardziej adekwatną dla sytuacji formę rozumowania. Zaprojektuje skuteczną i konstruktywną formę zachowania językowego.	EUK6_KS1, EUK6_KS2

5. Treści programowe

Wykład (20 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 1)

Wyk1	W1 Wprowadzenie do metodologii nauki oraz specyfikacja metodologii nauk pedagogicznych. Miejsce i rola logiki w naukach pedagogicznych z uwzględnieniem problematyki semiotyki, natury norm językowych i teorii aktów mowy. Omówienie zagadnień płaszczyzn języka i metod ich analizy. Odniesienie relacji klasycznej logiki dwuarumentacyjnej do logik wielowartościowych i deontycznych. W2 Ogólne zagadnienia nauk o znaczeniu i użyciu języka oraz roli gry językowej w naukach pedagogicznych. Zagadnienia pragmatycznego ufundowania znaczenia w języku i filozofii języka potocznego oraz języków sztucznych. Pojmowanie języka jako czynności na gruncie dogmatyk prawniczych wraz z omówieniem teorii czynności mowy Austina i Searle'a. Analiza roli dogmatu i aksjomatu oraz funktorów prawdziwościowych z obszernie rozbudowanymi przykładami z języka potocznego, języka prawa i prawnego. Szczególny nacisk w tej części wykładu położony jest na wielość przykładów stosowania reguł logicznej aplikacji aksjomatów i omyłek a także błędów języka potocznego. Pojęcie prawy i fałszu. Odróżnienie ich od kłamstwa i prawdy kategorizowanej arystotelesowsko. Prawdy i fałsze analityczne przedstawione są z najbardziej aktualnymi przykładami z mediów. W3 Wychodząc z semantyki omówione zostają zagadnienia kategorii syntaktycznej i kłopotów definicyjnych pojęcia. Podając wiele przykładów wprowadzone zostaje pojęcie nazwy, zdania, funktora i ich rodzajów (nazwotwórczego, zdaniotwórczego i funktorotwórczego). Szczególna uwaga w tej części skupia się na umiejętności rozróżnienia użycia spójników i konsekwencji z tego wynikających. Reguły kwalifikacyjne i klasyfikacyjne w syntaktyce. Analizie zostają poddane proponowane przez studentów zdania proste i złożone z języka potocznego oraz analizowane są zdania z języka prawa i prawnego. W4 Przedmiotem zajęć jest nazwa. Bazując na konkretnych przykładach omówiona zostaje jej problematyka i w konsekwencji wprowadzone zostają pojęcia desygnatu, treści, cech, zakresu. Następnie kolejno pojawiają się kryteria podziału nazw ze szczególnym wskazaniem na prawniczą aplikację w odniesieniu do norm. W części końcowej użyte zostaje pojęcie supozycji i jej rodzajów. W5 Stosunki zakresowe. Metody ich wyznaczania wg różnych schematów. W tym wykładzie niemal w całości problematyka teoretyczna zostaje podporządkowana przykładowym zadaniom i sposobom wyznaczania stosunków. W6 Definicje realne i nominalne- sposoby oznaczania. Pojęcie wypowiedzi mętnych. Rozpoczynając od klasycznej definicji kolejno zostają omówione rodzaje definicji wg kryteriów budowy, arbitralności, pragmatyczności i użyteczności. Na przykładach analizowane są usterki definiowania(za szeroka, za wąska, za szeroka i za wąska jednocześnie, idem per idem, ignotum per ignotum). W części końcowej omówione zostają błędy pozalogiczne definiowania. W7 Pojęcie relacji. Dziedzina i przeciwdziedzina relacji. Własności relacji (znaczność, symetryczność, przechodniość, zwrotność, spójność). Analiza cech stosunków zakresowych jako relacji. Relacje proste i złożone W8 Sylogizm kategoryczny. Entymemat. Metody badania poprawności trybów sylogistycznych: arystotelesowska, algorytmiczna, graficzna. Omówione zostają też metody nieoznaczoności Wernera Heisenberga i Goedla. W9 Argumentacje i spory. Racjonalność i sposoby reguł racjonalnej dyskusji. Ogólna teoria dyskursu i metody argumentacji prawniczej od Arystotelesa, przez Ockhama po Perelmana, Alexy'ego i Habermasa. Reguły odpowiedzialności w dyskursie. W10 Rozumowania i wnioskowania. Ocena materialna wnioskowań. Odróżnienie wnioskowań niezawodnych i uprawdopodobniających. Intuicyjne i formalne oceny rozumowań. Schematy rozumowań oraz rozumowania pozornie pewne (mętne). Błędy w rozumowaniach subiektywnie pewnych.

Ćwiczenia (20 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 1)
Cw1	C1 Klasyczny rachunek zdań. Zadania. C2 Pojęcie tautologii i kontrtautologii i metody ich badania. Metody założeniowe i zero-jedynkowe. Praktyczne zadania z podstawiania i zastępowania pojawiają się w kontekście użycia na praktycznych przykładach. C3 Rachunek nazw. C4 Pojęcie zdań kategorycznych i modalnych. Interpretacje zdań i ich rodzaje. C5 Kwadrat logiczny oraz przekształcanie zdań. Wielość analizowanych przykładów spełnia pragmatyczne znaczenia dla studenta z wprowadzonej teorii. C6 Pojęcie i problematyka logiki erotetycznej. Odpowiedzi i ich rodzaje. Ich natura i charakterystyka oraz problem adekwatności odpowiedzi. C7 Sylogizm kategoryczny i entymemat. Zadania. C8 Argumentacja prawnicza.

6. Metody dydaktyczne

Wykład	
M1	Analiza przypadków
M18	Rozwiązywanie zadań
M20	Wykłady
M21	Wykorzystanie narzędzi nauczania zdalnego

Ćwiczenia	
M1	Analiza przypadków
M3	Burza mózgów
M6	Dyskusja
M16	Praca w grupach
M18	Rozwiązywanie zadań
M21	Wykorzystanie narzędzi nauczania zdalnego

7. Nakład pracy studenta

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Wykład	20 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Ćwiczenia	20 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Praca własna studenta	
	110 godz.

Całkowite obciążenia	
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	150 godz.
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	6 ECTS

8. Kryteria oceny

Warunki zaliczenia przedmiotu:

Egzamin ma formę pisemnego testu wielokrotnego wyboru. Składa się z ośmiu zadań praktycznych, w których są dwa moduły: obowiązkowy dla każdego zestawu zadań i fakultatywny- o zróżnicowanej formie. W pierwszym z nich znajdują się: polecenie sprawdzenia poprawności formuły tautologiczności, oparte o dogmatykę zadanie z klasycznego rachunku zdań, oparte o język prawniczy sylogizm klasyczny w wersji arystotelesowskiej bądź entymemat oraz zadanie polegające na ustaleniu stosunku zakresowego. Stanowią one 60% wymagań egzaminacyjnych. Moduł drugi zawiera cztery zadania i obejmuje losowo zadania: sprawdzenia poprawności syntaktycznej wyrażen języka prawa lub prawniczego, zadanie z kwadratu logicznego dla zdań kategoriycznych lub modalnych, zadanie sprawdzające umiejętność ustalenia rodzaju nazw, definicji, relacji lub wnioskowań i ich wzajemnego stosunku, zadanie polegające na ustaleniu błędów definicji z języka pedagogiki, zadanie wymagające wskazania poprawnego/błédnego podziału logicznego, przekształcenia zdań (konwersji, obwersji, kontrapozycji częściowej i zupełnej) oraz inwersji, wskazania cech relacji lub też ustalenia relacji wg wskazanych kryteriów, ustalenia rodzaju pytania z zakresu logiki erotetycznej lub udzielenia odpowiedzi według kryteriów wskazanych w poleceniu. Ten moduł to pozostałe 50% wymagań egzaminacyjnych. Test wielokrotnego wyboru zawiera polecenia wskazania poprawnej bądź błédnej odpowiedzi. Czas trwania egzaminu to 60 minut.

Zaliczenie : Każde z pytań ma wartość 1-0,5-0.

Wykłady (Egzamin końcowy / Zaliczenie końcowe)	
Na ocenę 5:	Na ocenę 5 zaliczenie pisemne z wiadomości z wykładu (+80%) odpowiedzi poprawnych
Na ocenę 4,5:	Na ocenę 4,5 zaliczenie pisemne z wiadomości z wykładu (80%) odpowiedzi poprawnych
Na ocenę 4:	Na ocenę 4 zaliczenie pisemne z wiadomości z wykładu (70%) odpowiedzi poprawnych
Na ocenę 3,5:	Na ocenę 3,5 zaliczenie pisemne z wiadomości z wykładu (60%) odpowiedzi poprawnych
Na ocenę 3:	Na ocenę 3 zaliczenie pisemne z wiadomości z wykładu (51%) odpowiedzi poprawnych

Ćwiczenia	
Na ocenę 5:	100% poprawnych
Na ocenę 4,5:	80% poprawnych
Na ocenę 4:	70% poprawnych
Na ocenę 3,5:	60% poprawnych
Na ocenę 3:	50% poprawnych

9. Literatura

Literatura podstawowa

- [1] Malinowski Andrzej, Lewandowski Sławomir, Machinska Hanna, Petzel Jacek — Logika dla prawników, Warszawa, 2010, LexisNexis
- [2] Teresa Hołówka — Kultura logiczna w przykładach, Warszawa, 2006, Wydawnictwo Naukowe PWN

Literatura uzupełniająca

- [1] Zygmunt Ziemiński — Logika praktyczna, Warszawa, 2001, Wydawnictwo Naukowe PWN [możliwe też inne wydania]
- [2] Barbara Stanosz — Ćwiczenia z logiki, Warszawa, 2007, PWN

10. Informacja o osobach prowadzących zajęcia

Osoby prowadzące zajęcia

dr Jacek Czaja (e-mail: jczaja@afm.edu.pl)